

Ο γενναίος στρατιώτης Νο. 170

Η συγκλονιστική ιστορία του ελληνοαυστραλού Πίτερ Ράντος που σκοτώθηκε πολεμώντας στην Καλλίπολη

Παρά το γεγονός ότι ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος δεν απειλούσε άμεσα την εδαφική ακεραιότητα της Αυστραλίας, η τότε κυβέρνηση της χώρας αποφάσισε, ως μέλος της Βρετανικής Κοινοπολιτείας και λόγω των συνταγματικών της υποχρεώσεων απέναντι στη Μεγάλη Βρετανία, να λάβει μέρος στον πόλεμο. Στην Καλλίπολη θα ήταν η πρώτη φορά που η νεοσύστατη Αυστραλιανή Αυτοκρατορική Δύναμη, όπως ονομάστηκε η στρατιωτική δύναμη των Αυστραλών που στάλθηκε στην Ευρώπη, θα έπαιρνε μέρος σε πολεμική αναμέτρηση.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του αυστραλιανού κράτους περίπου 83 Σκαπανείς (Diggers) στη διάρκεια του Πρώτου Παγκοσμίου ήταν είτε γεννημένοι στην Ελλάδα είτε είχαν ελληνική υπηκοότητα. Στην απόβαση της Καλλίπολης πήραν μέρος και 12 ελληνοαυστραλοί: ο δεκανέας Τζακ Μαρκ, ο υποδεκανέας Τζον Ζαβιτσάνος και οι στρατιώτες Πέρου Κουκουσάκης, Κώστας Αρώνης, Γιώργος Κρίτον, Ρόμπερτ Κρόκος, Άθα Χάλκας, Λεωνίδας Μανούσου, Γιώργος Πάπας, Πίτερ Ράντος, Ρόι Ραλφ και Αναστάσιος Ρεμπέα. Ο μόνος άτυχος υπήρξε ο 24χρονος μάγειρας Πίτερ Ράντος (No. 170), που έπεσε στο πεδίο της μάχης.

Μάγειρας στο επάγγελμα και κάτοικος Σύδνεϋ, στις 18 Αυγούστου 1914 κατετάγη στην 1η Μεραρχία του 3ου Τάγματος AIF. Ο Πίτερ είχε ύψος (σύμφωνα με τα στοιχεία που κειτεγράφησαν από την στρατολογία) 5 πόδια και 6 ίντσες, καστανά μάτια και σκούρα μαλλιά. Ο γιατρός που τον εξέτασε σημείωσε ότι είχε σημάδι στο στήθος. Δίλωσε ως θρησκεία, Χριστιανός Ορθόδοξος.

Η μονάδα του Πίτερ ήταν από τις πρώτες που ενεπλάκησαν στον πόλεμο. Σχηματίστηκε μέσα σε ένα δεκαπενθήμερο από την έναρξη του πολέμου. Αξίζει να σημειωθεί ότι, το 1ο, 2ο και 4ο Τάγμα – όπως επίσης και το Τάγμα του Πίτερ – αποτελούσαν στρατιώτες από τη Νέα Νότια Ουαλία. Όλα αυτά τα Τάγματα σχημάτισαν την 1η Ταξιαρχία, στο Ράντιγουϊκ στις 17 Αυγούστου 1914.

Όλα ξεκίνησαν ένα πρωινό του Νοεμβρίου του 1914, όταν από το λιμάνι Όλμπανι της Δυτικής Αυστραλίας έφυγαν η 1η Μεραρχία Πεζικού και η 1η, η 2η και η 3η Ελαφρά Ταξιαρχία Ιππικού. Αρχικά ήταν προγραμματισμένο να ταξιδέψουν στη Βρετανία, όπου και θα εκπαιδεύονταν. Η έλλειψη υποδομής, όμως, είχε ως αποτέλεσμα να μεταφερθούν σε εκπαιδευτικά στρατόπεδα των συμμαχικών δυνάμεων στην Αίγυπτο. Παρέμειναν εκεί για περίπου τρεις μήνες. Εν τω μεταξύ, έφταναν στην Αίγυπτο και άλλοι Αυστραλοί στρατιώτες.

Η μονάδα του Πίτερ προχώρησε στο κεντρικό στρατόπεδο των Ανζακ, στο Μένα, στις 5 Δεκεμβρίου. Στις αρχές Μαρτίου του 1915 δόθηκε η ειδοποίηση από την Κεντρική Διοίκηση των Συμμαχικών Δυνάμεων για την εκστρατεία κατάληψης των Στενών των Δαρδανελίων και η στρατιωτική δύναμη των Αυστραλών και Νεοζηλανδών θα χρησιμοποιούνταν γι' αυτή την επιχείρηση.

Έτσι, στις 4 Μαρτίου 1915 οι πρώτοι Αυστραλοί και Νεοζηλανδοί στρατιώτες από τις ANZAC (Australian and New Zealand Army Corps) πάτησαν για πρώτη φορά το πόδι τους σε ελληνική γη. Το λιμάνι του Μούδρου με τα απάνεμα νερά του, τους υποδέχτηκε.

